

Toelichting Ontwerp KRW-maatregelenpakket 2016-2021 Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Maatregel	Toelichting
1. Uitvoeren Emissiebeheerplan 2014-2021	Programma gericht op het terugdringen van emissies van probleemstoffen zoals nutriënten, zware metalen, medicijnen, (tekort aan) zuurstof en overige stoffen. Het betreft voorbereiden en stimuleren van bronmaatregelen van het waterschap zelf én van andere partijen, waaronder het uitvoeren van de afspraken uit de bestuursovereenkomst 'Nutriënten in Veenweiden Rijn-West', participeren in de Innovatieraad Kringlooplandbouw, ondersteunen van gemeenten bij de overgang naar een chemievrij beheer en deelname in een landelijk monitoringprogramma voor het meten van geneesmiddelen in het oppervlaktewater.
2. Uitvoeren Convenant Schoon water Utrechtse fruitteelt	Programma gericht op het terugdringen van de emissie van bestrijdingsmiddelen in de fruitteelt naar het grond- en oppervlaktewater. Doel is om het aantal normoverschrijdingen substantieel terug te dringen. Het waterschap is initiatiefnemer van het convenant, waarin afspraken gemaakt zijn met de Utrechtse fruitsector, Nederlandse Fruitteelt Organisatie, LTO en de Provincie Utrecht. Deze maatregel wordt door de provincie Utrecht ook ondersteund in het kader van de drinkwaterdossiers en de KRW-doelen voor grondwater.
3. Programma groen-blauwe diensten	Programma gericht op het terugdringen van uit- en afspoeling van nutriënten, ontwikkeling van planten en dieren en tegengaan van wateroverlast door stimulering van diensten in tertiaire watergangen. Specifieke (bovenwettelijke) maatregelen worden in overleg met relevante partijen in 2014-2015 uitgewerkt en hebben vooral betrekking op natuurvriendelijker beheer en onderhoud in en om de sloot. Planten en dieren in kleine wateren kunnen (als daar ruimte voor is) bijdragen aan een klimaatrobuust watersysteem in het hele beheergebied. Een belangrijk aspect is het samenwerken met de streek, waarbij de agrarische collectieven als tussenpersoon optreden naar de agrarische bedrijven. Dit programma past in de ontwikkelingen in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van Europa.
4. Integrale beheerprogramma's	Afspraak dat bij aanpassing van beheerprogramma's en andere activiteiten van het waterschap (peilbeheer, maaien, baggeren en zuiveren) doelen voor ecologie en waterkwaliteit integraal worden meegewogen.
5. Afwegen natuurvriendelijker peilbeheer in 9 peilgebieden	Voor de ontwikkeling van met name oeverplanten is een meer natuurlijke peilfluctuatie nodig dan het huidige peilbeheer toelaat in de meeste gebieden. Uit onderzoek is gebleken dat flexibel peilbeheer hiervoor goede kansen biedt. Bij een volgend peilbesluit of watergebiedsplan zal flexibel peilbeheer integraal afgewogen worden. Naar verwachting is dat in de periode 2016-2021 voor de peilgebieden met de volgende 9 KRW-waterlichamen: Honswijk (14_4), Biltse Grift (14_5), Maartensdijk (14_9), Gerverscop (14_19), De Tol (14_20), Ouwenaar-Haarrijn (14_21), Snelrewaard (14_23), Zegveld (14_28), Kockengen (14_30).

6. 6 km natuurvriendelijke oevers/verbreding in KRW-waterlichamen	Steile oevers en beschoeiingen vormen bij een aantal KRW-waterlichamen een significante belasting op de ontwikkeling van de ecologie. Door de aanleg van natuurvriendelijke oevers wordt leefgebied voor aan water gebonden planten en daarvan afhankelijke diersoorten gecreëerd. In totaal gaan we uit van 6 km. Afhankelijk van beschikbaarheid van gronden en subsidiemogelijkheden kan tot 9 km extra worden gerealiseerd. Op dit moment wordt deze maatregel effectief en kansrijk geacht in de volgende 6 KRW-waterlichamen: Kromme Rijn (14_2), Westerlaak (14_3), Bijleveld (14_15), Snelrewaard (14_23), Meijepolder (14_26) en Kockengen (14_30).
7. 14 kunstwerken passeerbaar maken voor vis	In 15 KRW-waterlichamen zijn barrières (niet of moeilijk vispasseerbare gemalen, stuwen en dammen) aanwezig die een significante belasting vormen voor de ecologie. Daarnaast is in het achterland soms sprake van zeer beperkte leefgebieden voor vis, die kunnen worden vergroot door de aanleg van vispassages. Er worden 14-18 vispassages gerealiseerd afhankelijk van synergiekansen en financiële mee- en tegenvallers. Op dit moment wordt deze maatregel effectief en kansrijk geacht in (het achterland van) 12 KRW-waterlichamen: Kromme Rijn (14_2), Honswijk (14_4), Ravense wetering (14_6), Hollandse IJssel (14_10), De Keulevaart (14_11), De Pleyt (14_12), Bijleveld (14_15), Gerverscop (14_19), De Tol (14_20), Ouwenaar-Haarrijn (14-21), Wiericke's (14_22), Kockengen (14_30).
8. Programma Synergieprojecten Landelijk gebied	Programma gericht op verbetering waterkwaliteit en ecologie in het landelijk gebied, waarbij prioriteit is voor projecten met synergie met andere (water)doelen en coproductie. Bij de inrichtingsmaatregelen valt te denken aan natuurvriendelijke oevers, zuiveringsmoerassen, vispassages, verbreden watergangen, gekoppeld aan maatregelen voor de andere doelen zoals beperken van wateroverlast of natuurdoelen. De rol van het waterschap (trekker dan wel participant) en financiering kan per project verschillen; waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van subsidies. De investeringsprojecten vinden bij voorkeur plaats daar waar aantoonbaar hoge actuele of potentiële kwaliteiten bestaan.
9. Programma Kwaliteitsimpuls Stedelijk water	Programma gericht op verbetering waterkwaliteit en ecologie in het stedelijk gebied (oplossen knelpunten), waarbij jaarlijks een maatregelpakket wordt vastgesteld (bijvoorbeeld aanpassen van doorspoelregime) afhankelijk van verzoeken en beschikbare cofinanciering van gemeenten. Dit past binnen het beleid voor de verbetering stedelijk water dat is opgenomen in het regionaal afvalwaterketen beleid dat eind 2014 is opgesteld in het samenwerkingsverband WINNET. Vanuit dit kader kan het programma worden bijgestuurd.
10. KRW-onderzoeksprogramma	Onderzoeksprogramma om resterende vragen ten aanzien van KRW-doelen en maatregelen te beantwoorden. Bijvoorbeeld ten aanzien van het verdisconteren van achtergrondbelasting in het doel voor nutriënten. Hiervoor is meer inzicht nodig in de bijdrage van de verschillende bronnen en in de vertaling van het effect van een bepaalde belasting op de ecologie. Het bepalen van de kritische belasting per polder is hierbij een belangrijk gegeven. Daarnaast is nog meer inzicht nodig in maatregel-effectrelaties en een goed inzicht in de toestand en potentie van het 'overig water', omdat de maatregelen zich nu ook meer op deze kleine wateren richten. Deze vragen worden zo efficiënt mogelijk belegd in overleg met andere partijen, zoals Stowa en andere waterschappen. De overblijvende, naar verwachting vooral HDSR-specifieke zaken worden in de loop van 2015 gebundeld in een KRW-onderzoeksprogramma voor 2016-2021.

